

سورة الاحقاف

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده مدیریت، گروه مدیریت دولتی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)
گرایش: "مالی"

عنوان تحقیق:

بررسی رابطه هزینه سرمایه با جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تامین مالی
در مدل‌های سه و چهار بخشی صورت جریان وجوه نقد

استاد راهنما:

دکتر کریم حمدی

استاد مشاور:

دکتر حسن الماسی

پژوهشگر:

احمد مرادی

بهار ۱۳۹۳

تقدیم به

مادر و همسر مهربانم

و فرزندان دلبندم (نجمه و نرگس و محمدحسین)

و همه محققین و پژوهشگران.

تشکر و قدردانی

از استادان گرامی جناب آقای دکتر کریم حمدی و جناب آقای دکتر الماسی و همچنین آقای دکتر صالح اردستانی که من را در تدوین این پایان‌نامه راهنمایی و کمک نمودند بسیار سپاسگزارم.

و نیز از خانواده‌ام سپاسگزارم که در تمام لحظات زندگی پشتیبان من بوده و هستند.

بیاد پدرم که در ایام تهیه پایان‌نامه بیمار بود و پس از تحمل درد و رنج ناشی از آن در تاریخ ۹۲/۸/۶ به دیار باقی شتافت.
روحش شاد و یادش گرامی

و

۲	۱-۱ مقدمه
۳	۲-۱ بیان مساله
۵	۳-۱ هدفهاي تحقيق :
۶	۴-۱ اهميت موضوع تحقيق و انگيزش انتخاب آن
۶	۵-۱ سوالات و فرضيه های تحقيق
۶	۱-۵-۱ سوالات تحقيق
۷	۲-۵-۱ فرضيه های تحقيق
۷	۶-۱ مدل تحقيق
۹	۷-۱ تعاريف عملياتي متغيرها و واژه های كليدي
۱۰	۸-۱ روش تحقيق
۱۱	۹-۱ قلمرو تحقيق
۱۱	۱-۹-۱ قلمرو موضوعي تحقيق
۱۱	۲-۹-۱ قلمرو زماني تحقيق
۱۱	۳-۹-۱ قلمرو مكاني تحقيق
۱۲	۱۰-۱ جامعه و حجم نمونه
۱۲	۱۱-۱ حجم نمونه و روش اندازه گيری
۱۳	۱۲-۱ روش گردآوری اطلاعات
۱۳	۱۳-۱ روش تجزيه و تحليل اطلاعات
	فصل دوم
۱۵	۱-۲ مقدمه
۱۶	۲-۲ صورت جريان وجوه نقد
۱۸	۳-۲ اهداف ارائه صورت جريان وجوه نقد
۲۱	۴-۲ ارتباط بين صورت جريان وجوه نقد و ساير صورت های مالي
۲۳	۵-۲ نحوه ی ارائه ی صورت جريان وجوه نقد
۲۳	۱-۵-۲ نحوه ی ارائه ی صورت جريان وجوه نقد طبق SFAS-95 آمریکا
۲۴	الف- بخش فعاليت های عملياتي
۲۴	ب- بخش فعاليت های سرمايه گذاری
۲۴	ج- بخش فعاليت های تامین مالي
۲۵	۲-۵-۲ نحوه ی ارائه ی صورت جريان وجوه نقد طبق مدل چهار بخشی
۲۵	الف- بخش بازده سرمايه گذاری ها
۲۶	الف-۱- زیر بخش بازده ی سرمايه گذاری های عملياتي(فعاليت های عملياتي)
۲۶	الف-۲- زیر بخش بازده ی سرمايه گذاری های مالي(فعاليت های مالي)
۲۶	ب- بخش سود پرداختی بابت تامین مالي
۲۶	ج- بخش فعاليت های سرمايه گذاری
۲۶	ج-۱- فعاليت های سرمايه گذاری عملياتي
۲۶	ج-۲- فعاليت های سرمايه گذاری مالي
۲۷	د- بخش فعاليت های تامین مالي
۲۹	۶-۲ استدلالات ارائه ي مزايای پايان خدمت کارکنان در بخش فعاليتهاي تامین مالي
۲۹	۱-۶-۲ مزايای پايان خدمت کارکنان، بازده ي سرمايه گذاري یا فعاليت تامین مالي
۳۰	۲-۶-۲ ارائه مزايای پايان خدمت کارکنان در بخش فعاليتهاي عملياتي مصداق بارز رجحان محتوا بر شکل
۳۰	۳-۶-۲ ارائه مزايای پايان خدمت کارکنان در بخش فعاليتهاي عملياتي زمينه گمراهي استفاده کنندگان صورتهای مالي
۳۱	۴-۶-۲ کارکرد مزايای پايان خدمت کارکنان
۳۲	۷-۲ ساختار سرمايه

۳۵	۸-۲ ارتباط ساختار سرمایه با جریان های نقدی
۳۶	۹-۲ تعریف هزینه سرمایه
۳۷	۱۰-۲ محاسبه هزینه اجزای سرمایه
۳۷	۱۱-۲ مدل قیمت‌گذاری داراییهای سرمایه ای
۳۸	۱۲-۲ محاسبه هزینه‌ی سرمایه در کل (متوسط هزینه سرمایه)
۳۹	۱۳-۲ تجزیه و تحلیل هزینه نهایی سرمایه و فرصتهای سرمایه‌گذاری
۳۹	۱۴-۲ پیشینه تحقیق
۳۹	۱-۱۴-۲ خارجی
۴۱	۲-۱۴-۲ داخلی
	فصل سوم
۴۹	۱-۳ مقدمه
۵۱	۲-۳ روش تحقیق
۵۲	۳-۳ فرضیه های تحقیق
۵۳	۴-۳ آزمون فرضیه ها
۵۴	۵-۳ جامعه آماری
۵۵	۶-۳ روش نمونه گیری و حجم نمونه
۵۶	۷-۳ روش گرد آوری اطلاعات
۵۷	۸-۳ روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۵۷	۹-۳ تعریف و نحوه اندازه گیری متغیرها
۵۷	۱-۹-۳ جریان‌ات نقدی ناشی از فعالیت های تامین مالی
۵۸	۲-۹-۳ هزینه سرمایه
	فصل چهارم
۶۰	۱-۴ مقدمه
۶۱	۲-۴ آمار توصیفی متغیرها
۶۲	۳-۴ آزمون فرضیه های تحقیق
۶۲	۱-۳-۴ آزمون نرمال بودن متغیرها
۶۳	۲-۳-۴ نتایج حاصل از آزمون فرضیه اول
۶۳	۳-۳-۴ نتایج حاصل از آزمون فرضیه دوم
۶۴	۴-۳-۴ نتایج حاصل از آزمون فرضیه سوم
	فصل پنجم
۶۷	۱-۵ مقدمه
۶۷	۲-۵ خلاصه نتایج فرضیات
۶۷	۱-۲-۵ خلاصه نتایج فرضیه اول:
۶۸	۲-۲-۵ خلاصه نتایج فرضیه دوم:
۶۸	۳-۲-۵ خلاصه نتایج فرضیه سوم:
۶۸	۳-۵ نتیجه گیری:
۷۲	۴-۵ پیشنهاد حاصل از نتایج تحقیق
۷۳	۵-۵ پیشنهاد برای تحقیقات آتی
۷۴	فهرست منابع
۹۲	منابع فارسی
۹۴	منابع لاتین

۷	جدول ۱-۱ مدل سه بخشی صورت جریان وجوه نقد
۶۱	جدول (۱-۴) شاخص های توصیفی متغیرهای مورد مطالعه
۶۲	جدول (۲-۴) آزمون نرمال بودن متغیرها
۶۳	جدول (۳-۴) نتایج آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن جهت بررسی رابطه بین هزینه سرمایه و جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تامین مالی در مدل سه بخشی صورت جریان وجوه نقد
۶۴	جدول (۴-۴) نتایج آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن جهت بررسی رابطه بین هزینه سرمایه و جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تامین مالی در مدل چهار بخشی صورت جریان وجوه نقد
۶۵	جدول (۵-۴) خلاصه نتایج مربوط به آزمون همبستگی اسپیرمن فرضیه های تحقیق

فصل اول کلیات

۱-۱ مقدمه

در حال حاضر، توسعه اقتصادی یکی از بحث های بسیار مهم و مطرح در بیشتر کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه در سراسر دنیا می باشد. یکی از جنبه های مهم توسعه اقتصادی در هر کشور توسعه بازار سرمایه است و پیشرفت و توسعه صنعتی هر کشوری به میزان توسعه یافتگی بازار سرمایه و بورس اوراق بهادار آن وابسته است، هر چه بازار سرمایه کشوری توسعه یافته تر باشد کارایی آن نیز بیشتر خواهد بود. همچنین یکی از اهداف و آرمان های بازارهای سرمایه تخصیص بهینه و درست منابع مالی است، بدین معنی که منابع مالی متوجه مناسب ترین و پربازده ترین بخش های بازار شود. هدف از ارائه صورت های مالی آگاه نمودن سهامداران و سایر ذینفعان از عملکرد شرکت است که به وسیله آن سهامداران بتوانند نسبت به عملکرد گذشته و آینده ی پیش روی سازمان قضاوت کنند. در صورت های مالی، وضع مالی شرکت در یک مقطع مشخص زمانی (ترازنامه) و عملیات شرکت طی دوره گذشته (صورت سود و زیان و صورت جریان های نقدی) گزارش می شود. ارزش واقعی صورت های مالی در این نهفته است که می توان با استفاده از آن ها سود خالص و سود تقسیمی آینده را پیش بینی کرد. از دیدگاه یک سرمایه گذار، پیش بینی آینده همان موضوعی است که بدان سبب صورت های مالی تجزیه و تحلیل می شوند. ولی از دیدگاه مدیریت، تجزیه و تحلیل صورت های مالی از این جهت سودمند هستند که می توان با استفاده از آن ها شرایط آینده را پیش بینی کرد و مهمتر اینکه می توان بدان وسیله برای عملیاتی که بر رویدادهای آینده اثر خواهد گذاشت برنامه ریزی نمود. توسعه بازار سرمایه و ایجاد انگیزه در سرمایه گذاران بالقوه جهت سرمایه گذاری در این بازار مستلزم وجود راهکارها و بستری مناسب برای جذب سرمایه های غیرکارای آنها و هدایت به بخش های مولد می باشد. بنابراین حسابداران بایستی با انجام تحقیقات وسیع به بررسی و تجزیه و تحلیل انواع تئوری ها و مدل های ارائه شده پرداخته و به وضعیت موجود اکتفا نکرده، همواره به دنبال آزمون مدل های موجود باشند، بدیهی است که در این صورت دستیابی به موارد پیش گفته و امکان فراهم آوردن و ارائه صورت های مالی ای که منجر به افزایش توان تجزیه و تحلیل استفاده کنندگان شده و سرانجام پیش بینی بهتر آنان را میسر سازد، دور از دسترس نخواهد بود. (رضایی، ۱۳۹۱، ص ۲)

۱-۲ بیان مساله

ارزیابی فرصت ها و مخاطرات واحد تجاری (انعطاف پذیری مالی) و وظیفه مباشرت مدیریت مستلزم درک ماهیت فعالیت های واحد تجاری از جمله نحوه ایجاد و مصرف وجه نقد توسط واحد تجاری است. در این راستا صورت جریان وجه نقد یکی از صورت های مالی اساسی است که می تواند در قضاوت نسبت به مبلغ، زمان و میزان اطمینان از تحقق جریان های نقد آتی به استفاده کنندگان کمک نماید. اطلاعات این گزارش مالی بیانگر چگونگی ارتباط بین سود آوری واحد تجاری و توان آن جهت ایجاد وجه نقد و در نتیجه مشخص کننده کیفیت سود تحصیل شده توسط واحد تجاری است (کمیته تدوین استانداردهای حسابداری، ۱۳۸۶، ص ۴۳).

شایان ذکر است که چنانچه این صورت مالی به تنهایی مورد استفاده قرار گیرد برای درک وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی واحد تجاری کفایت نمی کند. به بیان بهتر صورت های مالی مکمل یکدیگرند و هریک به تنهایی تصویری ناقص اما در کنار هم تصویری کامل از وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی واحد تجاری ارائه می نمایند (تاری وردی، ۱۳۸۷، ص ۴۳۷).

صورت جریان وجه نقد در اکثر کشورهای دنیا دارای سه بخش فعالیت های عملیاتی، سرمایه گذاری و تامین مالی می باشد. این مدل صورت جریان وجه نقد که توسط هیات استانداردهای حسابداری مالی^۱ ارائه شده است فاقد هرگونه استدلال قیاسی بوده و در ارائه استدلالات استقرایی نیز که عمدتاً مبتنی بر نظر خواهی می باشد ناقص عمل کرده است زیرا در کنار مدل سه بخشی ارائه شده مدل دیگری ارائه ننموده است که نظر دهندگان حق انتخاب داشته باشند.

این گزارش در کشور ایران پنج بخشی بوده و استدلال زیر بنای آن بر طبق بند ۲۸ استانداردهای حسابداری ایران آن است که ارائه خالص جریان نقدی ناشی از فعالیت های عملیاتی نباید تحت تاثیر ساختار سرمایه واحد تجاری قرار گیرد و بدین ترتیب پرداخت های مرتبط با سود و کارمزد تامین مالی باید جداگانه نشان داده شود و نیز نحوه ارائه صورت جریان وجه نقد باید تا حد امکان با سایر صورت های مالی اساسی از جمله صورت سود و زیان هماهنگی داشته باشد. این مدل نیز اگرچه تا حدودی ضعف های مدل سه بخشی را می پوشاند اما همان شکل تکمیل یافته ی مدل سه بخشی بوده و مبتنی بر استدلالات قیاسی نمی باشد.

علاوه بر این دو مدل، تاری وردی (۱۳۸۵) برای اولین بار مدل چهار بخشی صورت جریان وجه نقد را ارائه نمود که مبتنی بر استدلالات قیاسی و تئوری شخصیت پی تون^۲ می باشد، در

^۱ FASB (Financial Accounting Standards Board)

^۲ Payton

این مدل نوع شرکت اهمیتی نداشته و پایه و اساس آن فعالیت های واحد تجاری می باشد که بیان می کند هر شرکتی چهار نوع فعالیت دارد:

- ۱) تامین مالی می کند،
 - ۲) از محل تامین مالی سرمایه گذاری می کند،
 - ۳) از محل سرمایه گذاری های صورت گرفته بازده کسب می کند و
 - ۴) از محل بازده های کسب شده توزیع سود می نماید.
- اهم استدلالات ارائه شده در خصوص نحوه ی ارائه ی صورت جریان وجوه در مدل های سه، چهار و پنج صورت جریان وجوه نقد در نگاره ی ۱-۱ ارائه شده است.
- سه مدل عنوان شده در بخش های مختلف متفاوت بوده و در این تحقیق قصد داریم که بخش فعالیت های تامین مالی مدل های سه و چهار بخشی صورت جریان وجوه نقد را مقایسه نماییم.

ردیف	عنوان	استدلال های مدل ۳ بخشی	استدلال های مدل ۴ بخشی	استدلال های مدل ۵ بخشی
۱	تعداد طبقه ها	مطابقت با ادبیات مالی؛ چون برای تصمیم گیری ها سودمند است	مطابقت با تنوری شخصیت؛ لذا باید ۴ وظیفه ی اصلی تامین مالی، سرمایه گذاری، کسب بازده (برآیند سرمایه گذاری) و توزیع سود تامین مالی (برآیند تامین مالی) را شامل گردد	مطابقت با ادبیات مالی و اینکه بازده و سود پرداختی بابت تامین مالی به ساختار سرمایه مربوط است و مالیات فاقد ویژگی مشترک با سایر طبقات است
۲	نحوه ی ارائه ی فعالیت های عملیاتی	هر آنچه که سرمایه گذاری و تامین مالی نباشد عملیاتی محسوب می شود	عدم ارتباط عملیات با ساختار سرمایه و سود تامین مالی	عدم ارتباط عملیات با ساختار سرمایه
۳	نحوه ی ارائه ی مالیات عملکرد	مطابقت با مفهوم محاسبه ی سود خالص	قضاوتی بودن تخصیص مالیات به بخش های متفاوت و ویژگی های مشترک با سود تامین مالی	قضاوتی بودن تخصیص مالیات به بخش های متفاوت
۴	نحوه ی ارائه ی استهلاک	هزینه ی غیر نقدی است	برگشت (بازیافت) سرمایه گذاری است (بر طبق مفهوم رجحان محتوا بر شکل)	هزینه ی غیر نقدی است
۵	نحوه ی ارائه ی مزایای پایان خدمت پرداخت نشده ی کارکنان	هزینه ی غیر نقدی است	بخشی از ساختار سرمایه است (بر طبق مفهوم رجحان محتوا بر شکل)	هزینه ی غیر نقدی است
۶	نحوه ی ارائه ی سود (زیان) تسویه ی بدهی ها	پیامد تصمیم های تامین مالی است	سود و زیان با فعالیت تامین مالی تفاوت دارد	پیامد تصمیم های تامین مالی است
۷	نحوه ی ارائه ی سود (زیان) غیر عملیاتی واگذاری دارایی های غیر جاری	پیامد تصمیم های سرمایه گذاری است	سود و زیان با فعالیت سرمایه گذاری تفاوت دارد	پیامد تصمیم های سرمایه گذاری است
۸	نحوه ی ارائه ی بهره و سود سهام دریافت شده	مطابقت با مفهوم محاسبه ی سود خالص	مرتبط با ساختار سرمایه است	مرتبط با ساختار سرمایه است
۹	نحوه ی ارائه ی بهره	مطابقت با	برآیند فعالیت تامین مالی است	مرتبط با ساختار سرمایه

است		مفهوم محاسبه ی سود خالص	ی پرداخت شده	
مرتبط با ساختار سرمایه است	بر آیند فعالیت تامین مالی است	پیامد تصمیم های تامین مالی است	نحوه ی ارائه ی سود سهام پرداخت شده	۱۰
مرتبط با عملیات واحد تجاری است	تفاوتی بین وام های اعطایی به اشخاص مختلف نیست	تفاوتی بین وام های اعطایی به اشخاص مختلف نیست	نحوه ی ارائه ی وام های اعطایی به کارکنان	۱۱
مرتبط با عملیات واحد تجاری است	بخشی از ساختار سرمایه است (بر طبق مفهوم رجحان محتوا بر شکل)	مرتبط با عملیات واحد تجاری است	نحوه ی ارائه ی پرداخت های مرتبط با خرید نسبه ی بلند مدت کالا	۱۲
مرتبط با عملیات واحد تجاری است	بخشی از ساختار سرمایه گذاری ها است (بر طبق مفهوم رجحان محتوا بر شکل)	مرتبط با عملیات واحد تجاری است	نحوه ی ارائه ی دریافت های مرتبط با فروش نسبه ی بلند مدت کالا	۱۳

نگاره ی ۱-۱ اهم استدلالات ارائه شده در خصوص نحوه ی ارائه ی صورت جریان وجوه نقد

پرسش اصلی این تحقیق آن است که آیا می توان گفت ساختار فعالیت های تامین مالی مدل سه بخشی و چهار بخشی صورت جریان وجوه نقد با هزینه سرمایه رابطه دارد یا خیر؟ بدیهی است که پاسخ به این سوال و میزان همبستگی هر یک از متغیرها با مدل های سه و چهار بخشی صورت جریان وجوه نقد می تواند به عنوان پشتوانه ای استقرایی در جهت تائید هر یک از دو مدل مذکور باشد.

۱-۳ هدفهای تحقیق :

در این تحقیق تلاش می گردد تا اهداف زیر محقق شود :

۱. تعیین رابطه هزینه سرمایه با جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تامین مالی در مدل چهار بخشی
۲. تعیین رابطه هزینه سرمایه با جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تامین مالی در مدل سه بخشی
۳. مقایسه دو روش فوق و انتخاب مدل برتر.

۱-۴ اهمیت موضوع

تحقیق و انگیزش انتخاب

آن

نتایج این تحقیق می تواند :

۱. توسط کمیته‌ی تدوین استاندارد های حسابداری سازمان حسابرسی مورد استفاده گیرد.
۲. تضاد ایجاد شده در مورد نحوه‌ی ارائه صورت جریان وجوه نقد در بین محافل علمی و حرفه ای حسابداری را کاهش دهد.

۱-۵ سوالات و فرضیه

های تحقیق

۱-۵-۱ سوالات تحقیق

- با توجه به مطالب مطرح شده در بخشهای پیشین، سوالات تحقیق بشرح زیر مطرح می گردد:
۱. آیا هزینه سرمایه با جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تامین مالی در مدل چهار بخشی صورت جریان وجوه نقد رابطه دارد؟

۲. آیا هزینه سرمایه با جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تامین مالی در مدل سه بخشی صورت جریان وجوه نقد رابطه دارد؟

۳. آیا رابطه هزینه سرمایه با جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تامین مالی مدل چهار بخشی از رابطه هزینه سرمایه با جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تامین مالی مدل سه بخشی بیشتر است؟

۱-۵-۲ فرضیه های تحقیق

با توجه به مطالب مطرح شده در بخشهای پیشین، فرضیه های تحقیق بشرح زیر مطرح می گردد:

فرضیه اول: هزینه سرمایه با جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تامین مالی در مدل چهار بخشی صورت جریان وجوه نقد رابطه معنی دار دارد.

فرضیه دوم: هزینه سرمایه با جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تامین مالی در مدل سه بخشی صورت جریان وجوه نقد رابطه معنی دار دارد.

فرضیه سوم: رابطه هزینه سرمایه با جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تامین مالی مدل چهار بخشی از رابطه هزینه سرمایه با جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تامین مالی مدل سه بخشی بیشتر است.

۱-۶ مدل تحقیق

مدل های مورد استفاده در این تحقیق مدل سه و چهار بخشی صورت جریان وجوه نقد می باشد که مدل اول توسط هیات استانداردهای حسابداری مالی (FASB) ارائه و در اکثر کشورهای دنیا بکار گرفته شده است و مدل دوم برای اولین بار در ایران (تاری وردی، ۱۳۸۵) ارائه که مبتنی بر استدلالات قیاسی و استقرایی می باشد.

مدل سه بخشی صورت جریان وجوه نقد در نوامبر ۱۹۸۷ میلادی توسط FASB ارائه گردید و از همان زمان عمده ی کشورهای دنیا به آن گرایش یافتند لازم به ذکر است که این مدل در کشورهای انگلوساکسون شامل آمریکا، استرالیا، نیوزیلند، و ایرلند غیر از انگلستان، کمیته استانداردهای بین المللی و اکثر کشورهای جهان سوم نظیر مصر، جامائیکا، مالت، آفریقای جنوبی و ... ارائه می گردد (تاری وردی، ۱۳۸۵، ص ۹).

مدل سه بخشی صورت جریان وجوه نقد به صورت زیر می باشد:

جدول ۱-۱ مدل سه بخشی صورت جریان وجوه نقد

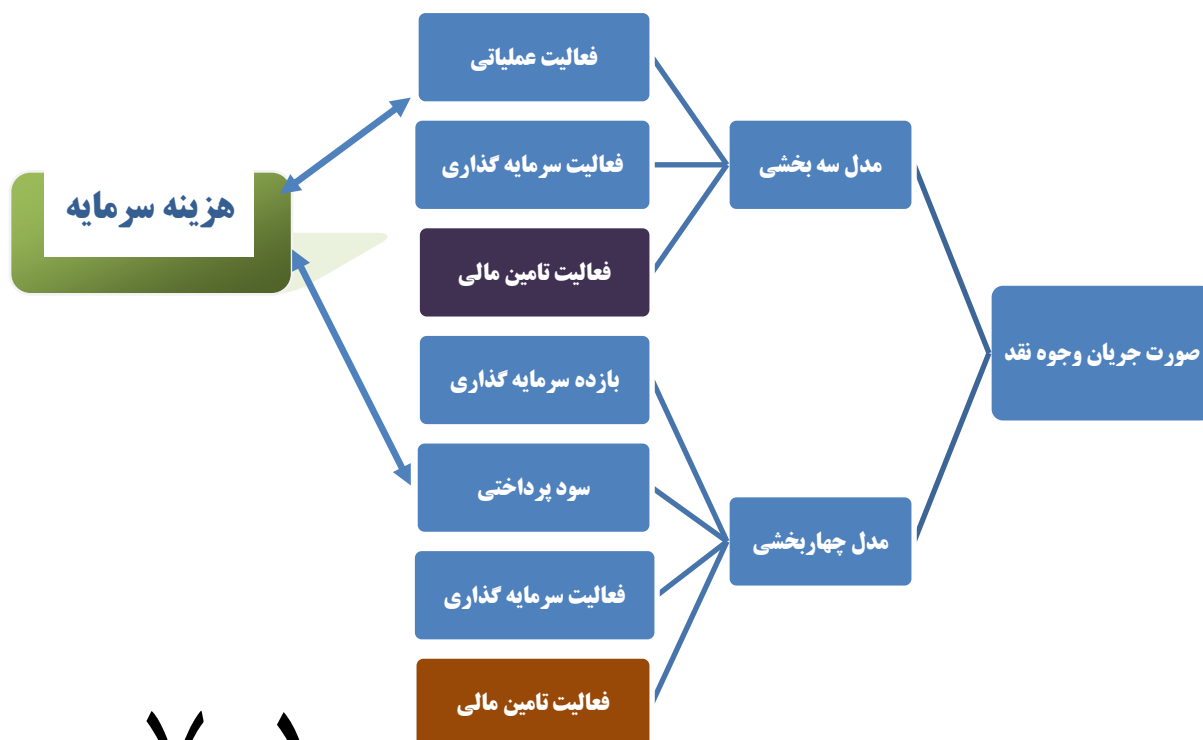
بخش	فعالیت	های	عملیاتی
×××			
بخش	فعالیت	های	سرمایه گذاری
×××			
بخش	فعالیت	های	تامین مالی
×××			
	خالص افزایش (کاهش) وجه نقد		
	وجه نقد اول دوره		
	وجه نقد پایان دوره		

مدل چهار بخشی صورت جریان وجوه نقد توسط تاری وردی (۱۳۸۵) در ایران ارائه گردیده که نتیجه ی یک طرح پس آزمون چند گروهی و همچنین یک طرح زمینه یابی مقطعی می باشد. مدل پیشنهادی تاری وردی براساس وظایف اصلی واحد تجاری یعنی (۱)تامین مالی (۲)سرمایه گذاری از محل تامین مالی (۳)کسب بازده از محل سرمایه گذاری ها و (۴)توزیع سود از محل کسب بازده ها بوده، و به صورت زیر عنوان می گردد:

جدول ۱-۲ مدل چهاربخشی صورت جریان وجوه نقد

بخش بازده ی سرمایه گذاری ها	×××
بخش سود پرداختی بابت تامین مالی	(×××)
بخش فعالیت های سرمایه گذاری	(×××)
بخش فعالیت های تامین مالی	×××
خالص افزایش (کاهش) وجه نقد	×××
وجه نقد اول دوره	×××
وجه نقد پایان دوره	×××

نمای مدل تحقیق بشرح ذیل می باشد

۷-۱

تعارف

ف عملیاتی متغیرها و

واژه های کلیدی

صورت جریان وجوه نقد: یکی از صورتهای مالی اساسی الزامی از سوی استانداردهای حسابداری، صورت جریان وجوه نقد می باشد. وجوه نقد منعکس در ترازنامه، در صورت جریان وجوه نقد بزرگ نمایی می شود. (تاری وردی، ۱۳۸۷، ص ۴۳۶).

هزینه سرمایه: حداقل نرخ بازدهی است که تحصیل آن برای حفظ ارزش شرکت (یا قیمت سهام) ضروری است. (مدرس، ۱۳۷۸، ص ۹۲).

ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان: در اجرای ماده ۲۴ قانون کار مصوب سال ۱۳۶۸، ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان براساس یک ماه آخرین حقوق ثابت و مزایای مستمر برای هر سال خدمت آنان محاسبه و در حسابها منظور می شود.

مدل چهار بخشی: مدلی از صورت جریان وجوه نقد است که در بر گیرنده چهار طبقه اصلی بازده سرمایه گذاریها، سود پرداختی بابت تامین مالی، فعالیتهای سرمایه گذاری و فعالیتهای تامین مالی می- باشد.

مدل پنج بخشی: مدلی از صورت جریان وجوه نقد است که در بر گیرنده پنج طبقه اصلی فعالیتهای عملیاتی، بازده سرمایه گذاریها و سود پرداختی بابت تامین مالی، مالیات بر درآمد، فعالیتهای سرمایه گذاری و فعالیتهای تامین مالی می باشد.

فعالیتهای تامین مالی: فعالیتهایی که منجر به تغییرات در میزان و ترکیب سرمایه و استقراض های واحد تجاری گردد.

۱-۸ روش تحقیق

این تحقیق، یک تحقیق توصیفی و در حوزه تحقیقات همبستگی می باشد. در این نوع تحقیق، رابطه میان متغیرها بر اساس هدف تحقیق تحلیل میشود. در این تحقیق که از نوع همبستگی دو متغیر است هدف، بررسی رابطه دو به دو متغیرهای موجود در تحقیق است. برای تجزیه و

تحلیل آماری داده ها و آزمون فرضیه های پژوهش، از تحلیل همبستگی^۳ استفاده می شود. تحلیل همبستگی ابزاری آماری برای تعیین نوع و درجه رابطه يك متغیر كمّي با متغیر كمّي دیگر است. ضریب همبستگی یکی از معیارهای مورد استفاده در تعیین همبستگی دو متغیر می باشد. ضریب همبستگی شدت رابطه و همچنین نوع رابطه (مستقیم یا معکوس) را نشان می دهد. این ضریب بین ۱ تا -۱ است و در صورت عدم وجود رابطه بین دو متغیر برابر صفر می باشد (مومنی و فعال، ۱۳۸۹، ص ۱۱۰).

۱-۹-۱ قلمرو تحقیق

قلمرو تحقیق از لحاظ موضوعی، زمانی و مکانی به شرح زیر می باشد:

۱-۹-۱-۱ قلمرو موضوعی تحقیق

تحقیق حاضر به بررسی رابطه ی بین هزینه سرمایه با جریان های نقدی ناشی از فعالیت های تامین مالی در دو مدل سه بخشی (ارائه شده توسط هیات استانداردهای حسابداری مالی آمریکا) و چهار بخشی (مدل پیشنهادی تاروی وردی در ایران) صورت جریان وجوه نقد می پردازد.

۲-۹-۱ قلمرو زمانی تحقیق

قلمرو زمانی تحقیق دوره زمانی ۵ ساله ۱۳۸۶ لغایت ۱۳۹۰ می باشد.

۳-۹-۱ قلمرو مکانی تحقیق

قلمرو مکانی تحقیق، شامل شرکت های پذیرفته در بورس اوراق بهادار تهران می باشد.

۱-۱۰ جامعه و حجم

نمونه

- جامعه آماری تحقیق در برگزیده شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است که :
۱. اطلاعات مربوط به آنها برای محاسبه متغیرهای تحقیق در پایگاههای اطلاعاتی وجود داشته باشد
 ۲. نتایج حاصل از محاسبه اجزای تشکیل دهنده متغیرها (مانند بتا) با معنی باشد.
 ۳. شرکتهای سرمایه گذاری و واسطه گری مالی نباشند.
 ۴. پایان سال مالی آنها ۱۲/۲۹ بوده و طی سالهای ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۰ تاریخ صورتهای مالی خود را تغییر نداده اند. علت این گزینش همسانی بیشتر اثر عوامل مختلف بر روی وضعیت مالی شرکتها در طول یک دوره معین است که باعث افزایش قابلیت مقایسه اطلاعات حاصل از آنها می شود.
- در این تحقیق بررسی جامعه آماری نشان می دهد که تنها ۱۱۱ شرکت دارای شرایط ذکر شده هستند. با بررسی نمونه های آماری انتخاب شده در تحقیقات مشابه و نیز برای افزایش قابلیت اعتبار نتایج تحقیق از بین این تعداد شرکت نمونه گیری انجام نشده است و تمامی ۱۱۱ شرکت در تحقیق مورد بررسی قرار می گیرد.

۱-۱۱ حجم نمونه و روش

اندازه گیری